

Το κείμενο αυτό αποτελεί απλώς εργαλείο τεκμηρίωσης και δεν έχει καμία νομική ισχύ. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν φέρουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του. Τα αυθεντικά κείμενα των σχετικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προοιμίων τους, είναι εκείνα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι διαθέσιμα στο EUR-Lex. Αυτά τα επίσημα κείμενα είναι άμεσα προσβάσιμα μέσω των συνδέσμων που περιέχονται στο παρόν έγγραφο

► **B** ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/1937 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 23ης Οκτωβρίου 2019
σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης
(ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 2020	L 347	1	20.10.2020
► <u>M2</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2022	L 265	1	12.10.2022
► <u>M3</u>	Κανονισμός (ΕΕ) 2024/573 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Φεβρουαρίου 2024	L 573	1	20.2.2024

**ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/1937 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 23ης Οκτωβρίου 2019

**σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν
παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

**ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η ενίσχυση της επιβολής του δικαίου και των πολιτικών της Ένωσης σε συγκεκριμένους τομείς μέσω της θέσπισης κοινών ελάχιστων προτύπων που θα διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης.

Άρθρο 2

Καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία καθορίζει ελάχιστα κοινά πρότυπα για την προστασία των προσώπων που αναφέρουν τις ακόλουθες παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης:

α) παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των πράξεων της Ένωσης που ορίζονται στο παράρτημα που αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

- i) δημόσιες συμβάσεις,
- ii) χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορές και πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,
- iii) ασφάλεια των προϊόντων και συμμόρφωση,
- iv) ασφάλεια των μεταφορών,
- v) προστασία του περιβάλλοντος,
- vi) προστασία από την ακτινοβολία και πυρηνική ασφάλεια,
- vii) ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, υγεία και καλή μεταχείριση των ζώων,
- viii) δημόσια υγεία,
- ix) προστασία των καταναλωτών,
- x) προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,

β) παραβιάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 325 ΣΛΕΕ και τα ειδικότερα οριζόμενα στα σχετικά ενωσιακά μέτρα,

▼B

γ) παραβιάσεις σχετιζόμενες με την εσωτερική αγορά, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων των κανόνων της Ένωσης περί ανταγωνισμού και κρατικών ενισχύσεων, καθώς και παραβιάσεων που αφορούν την εσωτερική αγορά σχετικά με πράξεις που παραβαίνουν τους κανόνες για τη φορολογία των εταιρειών ή διακανονισμούς των οποίων σκοπός είναι η διασφάλιση φορολογικού πλεονεκτήματος που ματαιώνει το αντικείμενο ή τον σκοπό της εφαρμοστέας νομοθεσίας περί φορολογίας εταιρειών.

2. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εξουσία των κρατών μελών να επεκτείνουν την προστασία βάσει του εθνικού δικαίου όσον αφορά τομείς ή πράξεις που δεν καλύπτονται από την παράγραφο 1.

*Άρθρο 3***Συνάφεια με άλλες πράξεις της Ένωσης και εθνικές διατάξεις**

1. Όταν οι τομεακές πράξεις της Ένωσης που αναφέρονται στο μέρος II του παραρτήματος προβλέπουν ειδικούς κανόνες περί αναφοράς παραβιάσεων, εφαρμόζονται αυτοί οι κανόνες. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στον βαθμό που ένα ζήτημα δεν ρυθμίζεται υποχρεωτικά στις εν λόγω τομεακές πράξεις της Ένωσης.

2. Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την ευθύνη των κρατών μελών να διασφαλίζουν εθνική ασφάλεια ή την εξουσία τους να διαφυλάσσουν τα ουσιαστικά συμφέροντά τους στον τομέα της ασφάλειας. Ειδικότερα, δεν εφαρμόζεται στις αναφορές παραβιάσεων κανόνων για τις συμβάσεις που άπτονται ζητημάτων άμυνας ή ασφάλειας εκτός εάν καλύπτονται από τις σχετικές πράξεις της Ένωσης.

3. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου σχετικά με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών,
- β) την προστασία του δικηγορικού και του ιατρικού απορρήτου,
- γ) το απόρρητο των δικαστικών διασκέψεων, ή
- δ) τους κανόνες ποινικής δικονομίας.

4. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους εθνικούς κανόνες σχετικά με την άσκηση από τους εργαζόμενους των δικαιωμάτων τους να συμβουλευόμαστε τους εκπροσώπους τους ή τις συνδικαλιστικές ενώσεις τους και σχετικά με την προστασία έναντι κάθε αδικαιολόγητου επιζήμιου μέτρου η οποία απορρέει από τις εν λόγω διαβουλεύσεις, καθώς και σχετικά με την αυτονομία των κοινωνικών εταίρων και το δικαίωμά τους να συνάπτουν συλλογικές συμβάσεις. Αυτό δεν θίγει το επίπεδο προστασίας που παρέχεται από την παρούσα οδηγία.

*Άρθρο 4***Προσωπικό πεδίο εφαρμογής**

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε αναφέροντες που εργάζονται στον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα και έχουν αποκτήσει πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις σε εργασιακό πλαίσιο, μεταξύ άλλων, τουλάχιστον στους εξής:

▼B

- α) πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του «εργαζομένου», κατά την έννοια του άρθρου 45 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των δημοσίων υπαλλήλων,
- β) πρόσωπα που έχουν την ιδιότητα του «μη μισθωτού», κατά την έννοια του άρθρου 49 ΣΛΕΕ,
- γ) μετόχους και πρόσωπα που ανήκουν στο διοικητικό, διαχειριστικό ή εποπτικό όργανο μιας επιχείρησης, περιλαμβανομένων μη εκτελεστικών μελών, καθώς και εθελοντών και αμειβόμενων ή μη αμειβόμενων ασκούμενων,
- δ) οποιαδήποτε πρόσωπα εργάζονται υπό την εποπτεία και τις οδηγίες αναδόχων, υπεργολάβων και προμηθευτών.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης σε αναφέροντες όταν αναφέρουν ή αποκαλύπτουν δημόσια πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης η οποία έχει έκτοτε λήξει.

3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται επίσης σε αναφέροντες των οποίων η εργασιακή σχέση δεν έχει ακόμη ξεκινήσει, σε περιπτώσεις που πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις έχουν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας πρόσληψης ή σε άλλο στάδιο διαπραγμάτευσης πριν από τη σύναψη σύμβασης.

4. Τα μέτρα για την προστασία των αναφερόντων που αναφέρονται στο κεφάλαιο VI εφαρμόζονται επίσης, κατά περίπτωση, σε

- α) διαμεσολαβητές,
- β) τρίτα πρόσωπα που συνδέονται με τους αναφέροντες και που θα μπορούσαν να υποστούν αντίποινα σε εργασιακό πλαίσιο, όπως συνάδελφοι ή συγγενείς των αναφερόντων, και
- γ) νομικές οντότητες τις οποίες οι αναφέροντες έχουν στην ιδιοκτησία τους, για τις οποίες εργάζονται ή συνδέονται με άλλο τρόπο με εργασιακή σχέση.

*Άρθρο 5***Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «παραβιάσεις»: πράξεις ή παραλείψεις που:
 - i) είναι παράνομες και σχετίζονται με ενωσιακές πράξεις και τομείς που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 2· ή
 - ii) αντιβαίνουν στο αντικείμενο ή τον σκοπό των κανόνων που προβλέπονται στις εν λόγω ενωσιακές πράξεις και τομείς που εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής που αναφέρεται στο άρθρο 2,
- 2) «πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις»: πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων ευλόγων υπονοιών, σχετικά με πραγματικές ή δυνητικές παραβιάσεις, οι οποίες έχουν διαπραχθεί ή είναι πολύ πιθανόν να διαπραχθούν στον οργανισμό στον οποίο εργάζεται ή έχει εργαστεί ο αναφέρων ή σε άλλους οργανισμούς με τους οποίους ο αναφέρων είχε επαφή μέσω της εργασίας του και σχετικά με απόπειρες απόκρυψης παραβιάσεων,

▼B

- 3) «αναφορά» ή «αναφέρω»: εκτός για τους σκοπούς του άρθρου 27, η παροχή πληροφοριών, προφορικά ή γραπτώς, σχετικά με παραβιάσεις,
- 4) «εσωτερική αναφορά»: η προφορική ή γραπτή παροχή πληροφοριών σχετικά με παραβιάσεις στο εσωτερικό μιας νομικής οντότητας του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα,
- 5) «εξωτερική αναφορά»: η προφορική ή γραπτή παροχή πληροφοριών σχετικά με παραβιάσεις στις αρμόδιες αρχές,
- 6) «δημόσια αποκάλυψη» ή «αποκαλύπτω δημόσια»: η διάθεση στο κοινό πληροφοριών σχετικά με παραβιάσεις,
- 7) «αναφέρων»: φυσικό πρόσωπο το οποίο αναφέρει ή αποκαλύπτει δημόσια πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις, πληροφορίες τις οποίες απέκτησε στο πλαίσιο των εργασιακών δραστηριοτήτων του,
- 8) «διαμεσολαβητής»: φυσικό πρόσωπο που βοηθά τον αναφέροντα στη διαδικασία αναφοράς σε εργασιακό πλαίσιο, η βοήθεια του οποίου θα πρέπει να είναι εμπιστευτική,
- 9) «εργασιακό πλαίσιο»: τρέχουσες ή παλαιότερες εργασιακές δραστηριότητες στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, ανεξαρτήτως της φύσης των εν λόγω δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων τα πρόσωπα αποκτούν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις και στο πλαίσιο των οποίων τα εν λόγω πρόσωπα θα μπορούσαν να υποστούν αντίποινα αν ανέφεραν αυτές τις πληροφορίες,
- 10) «αναφερόμενος»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατονομάζεται στην αναφορά ή στη δημόσια αποκάλυψη ως πρόσωπο στο οποίο αποδίδεται η παραβίαση ή με το οποίο σχετίζεται το εν λόγω πρόσωπο,
- 11) «αντίποινα»: οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση πράξη ή παράλειψη η οποία συμβαίνει σε εργασιακό πλαίσιο και είναι αποτέλεσμα εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς ή δημοσιοποίησης, και η οποία προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει αδικαιολόγητη ζημία στον αναφέροντα,
- 12) «μέτρο παρακολούθησης»: οποιαδήποτε πράξη επιτελεί ο αποδέκτης αναφοράς ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή, με σκοπό την αξιολόγηση της ακρίβειας των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται στην αναφορά και, ενδεχομένως, την αντιμετώπιση της αναφερόμενης παραβίασης, επίσης μέσω μέτρων όπως εσωτερική διερεύνηση, έρευνα, δίωξη, αγωγή για ανάκτηση κονδυλίων ή η περάτωση της διαδικασίας,
- 13) «ενημέρωση»: η παροχή ενημέρωσης στους αναφέροντες για τα μέτρα που προβλέπεται να ληφθούν ή έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της παρακολούθησης και για τους λόγους της εν λόγω παρακολούθησης,
- 14) «αρμόδια αρχή»: οποιαδήποτε εθνική αρχή έχει οριστεί να παραλαμβάνει αναφορές σύμφωνα με το κεφάλαιο III και να παρέχει ενημέρωση στον αναφέροντα, και/ή έχει οριστεί να ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, ιδίως δε όσον αφορά τα μέτρα παρακολούθησης.

*Άρθρο 6***Προϋποθέσεις για την προστασία των αναφερόντων**

1. Οι αναφέροντες παραβιάσεις δικαιούνται προστασία δυνάμει της παρούσας οδηγίας, εφόσον:

▼B

α) είχαν βάσιμους λόγους να θεωρούν ότι οι πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις που ανέφεραν ήταν αληθείς κατά τον χρόνο της αναφοράς και ότι οι πληροφορίες αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, και

β) υπέβαλαν αναφορά είτε εσωτερικά σύμφωνα με το άρθρο 7 είτε εξωτερικά σύμφωνα με το άρθρο 10, ή προέβησαν σε δημόσια αποκάλυψη σύμφωνα με το άρθρο 15.

2. Με την επιφύλαξη των υφιστάμενων υποχρεώσεων για την παροχή ανώνυμων αναφορών δυνάμει του δικαίου της Ένωσης, η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εξουσία των κρατών μελών να αποφασίζουν εάν και κατά πόσον οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα και οι αρμόδιες αρχές αποδέχονται και παρακολουθούν τις ανώνυμες αναφορές παραβιάσεων.

3. Πρόσωπα που κατήγγειλαν ή δημοσιοποίησαν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις ανωνύμως, αλλά τα οποία στη συνέχεια ταυτοποιήθηκαν και υφίστανται αντίποινα δικαιούνται εντούτοις την προστασία που προβλέπεται στο κεφάλαιο VI, υπό τον όρο ότι πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1.

4. Οι αναφέροντες σε οικεία θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δικαιούνται την προστασία που ορίζει η παρούσα οδηγία υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με εκείνους που υποβάλλουν αναφορά εξωτερικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II**ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ***Άρθρο 7***Αναφορά μέσω εσωτερικών διαύλων αναφοράς**

1. Κατά γενική αρχή και με την επιφύλαξη των άρθρων 10 και 15, οι πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις μπορούν να αναφέρονται μέσω των εσωτερικών διαύλων αναφοράς και διαδικασιών που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο.

2. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την αναφορά μέσω εσωτερικών διαύλων αναφοράς πριν από την αναφορά μέσω εξωτερικών διαύλων αναφοράς, σε περίπτωση που η παραβίαση μπορεί να αντιμετωπισθεί με αποτελεσματικότητα εσωτερικά και εφόσον ο αναφέρων θεωρεί ότι δεν υπάρχει κίνδυνος αντιποίνων.

3. Οι κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τη συγκεκριμένη χρήση των εσωτερικών διαύλων αναφοράς που αναφέρονται στην παράγραφο 2 παρέχονται στο πλαίσιο των πληροφοριών που δίδονται από νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο ζ), και από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 4 στοιχείο α) και το άρθρο 13.

*Άρθρο 8***Υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς**

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι νομικές οντότητες στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα καθιερώνουν διαύλους και διαδικασίες για εσωτερική αναφορά και για παρακολούθηση, κατόπιν διαβουλεύσεως και σε συμφωνία με τους κοινωνικούς εταίρους, εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο.

▼B

2. Οι διάυλοι και διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου παρέχουν τη δυνατότητα στους εργαζόμενους της οντότητας να αναφέρουν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις. Μπορούν να παρέχουν τη δυνατότητα αναφορών σε άλλα πρόσωπα, που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) και στο άρθρο 4 παράγραφος 2, που έρχονται σε επαφή με την οντότητα στο πλαίσιο των εργασιακών τους δραστηριοτήτων, να αναφέρουν επίσης πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις.

3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε νομικές οντότητες του ιδιωτικού τομέα με 50 ή περισσότερους εργαζομένους.

4. Το όριο της παραγράφου 3 δεν εφαρμόζεται στις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ενωσιακών πράξεων οι οποίες αναφέρονται στα μέρη I.B και II του παραρτήματος.

5. Οι διάυλοι αναφοράς μπορούν να αποτελούν αντικείμενο εσωτερικής διαχείρισης από πρόσωπο ή υπηρεσία που έχει οριστεί για αυτόν τον σκοπό ή να παρέχονται εξωτερικά από τρίτο μέρος. Οι διασφαλίσεις και οι απαιτήσεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 εφαρμόζονται επίσης σε εντεταλμένα τρίτα μέρη που διαχειρίζονται τον διάυλο αναφορών για λογαριασμό νομικής οντότητας του ιδιωτικού τομέα.

6. Οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού τομέα με 50 έως 249 εργαζομένους μπορούν να έχουν κοινή χρήση των πόρων για την παραλαβή αναφορών και, ενδεχομένως, για τη διερεύνηση των αναφορών. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που η παρούσα οδηγία επιβάλλει σε αυτές τις οντότητες να τηρούν την εμπιστευτικότητα και να παρέχουν απαντήσεις καθώς και να αντιμετωπίζουν την αναφερόμενη παραβίαση.

7. Κατόπιν δέουσας εκτίμησης κινδύνου, στην οποία λαμβάνεται υπόψη η φύση των δραστηριοτήτων των οντοτήτων και το απορρέον επίπεδο κινδύνου ιδίως για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν από νομικές οντότητες του ιδιωτικού τομέα με λιγότερους από 50 εργαζομένους να καθιερώσουν εσωτερικούς διαύλους και διαδικασίες αναφοράς σύμφωνα με το κεφάλαιο II.

8. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε απόφαση την οποία λαμβάνουν και με την οποία απαιτείται από νομικές οντότητες του ιδιωτικού τομέα να καθιερώσουν εσωτερικούς διαύλους αναφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 7. Η κοινοποίηση αυτή περιλαμβάνει αιτιολόγηση αυτής της απόφασης και τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση κινδύνου που αναφέρεται στην παράγραφο 7. Η Επιτροπή κοινοποιεί την απόφαση στα άλλα κράτη μέλη.

9. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε όλες τις νομικές οντότητες του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται από τέτοιες οντότητες.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την υποχρέωση της παραγράφου 1 τους δήμους με λιγότερους από 10 000 κατοίκους, ή λιγότερους από 50 εργαζομένους, ή άλλες οντότητες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου με λιγότερους από 50 εργαζομένους.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα κοινοχρησίας των εσωτερικών διαύλων αναφοράς από τους δήμους ή διαχείρισή τους από κοινές αυτοδιοικητικές αρχές σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, υπό την προϋπόθεση ότι οι κοινοί εσωτερικοί διάυλοι αναφοράς είναι διακριτοί και αυτόνομοι από τους σχετικούς εξωτερικούς διαύλους αναφοράς.

Άρθρο 9

Διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς και παρακολούθησης αναφορών

1. Οι διαδικασίες εσωτερικής αναφοράς και παρακολούθησης όπως αναφέρονται στο άρθρο 8 περιλαμβάνουν τα εξής:
 - α) διαύλους για την παραλαβή των αναφορών, οι οποίοι σχεδιάζονται, θεσπίζονται και λειτουργούν κατά ασφαλή τρόπο που διασφαλίζει την προστασία της εμπιστευτικότητας της ταυτότητας του καταγγέλλοντος και κάθε τρίτου που κατονομάζεται στην αναφορά, και εμποδίζει την πρόσβαση σε αυτή σε μη εξουσιοδοτημένα μέλη του προσωπικού,
 - β) κοινοποίηση παραλαβής της αναφοράς στον αναφέροντα εντός προθεσμίας επτά ημερών από τη στιγμή της παραλαβής,
 - γ) τον ορισμό αμερολήπτου προσώπου ή υπηρεσίας με αρμοδιότητα για την παρακολούθηση των αναφορών που μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο ή υπηρεσία με εκείνο που παραλαμβάνει τις αναφορές και το οποίο θα διατηρήσει επικοινωνία με τον αναφέροντα και, εφόσον απαιτείται, θα ζητεί περαιτέρω πληροφορίες από τον εν λόγω αναφέροντα και θα του παρέχει ενημέρωση,
 - δ) την επιμελή παρακολούθηση από το πρόσωπο ή την υπηρεσία που αναφέρεται στο στοιχείο γ),
 - ε) την επιμελή παρακολούθηση των ανώνυμων αναφορών, εφόσον προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία,
 - στ) εύλογο χρονικό διάστημα για την παροχή ενημέρωσης, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες από τη βεβαίωση παραλαβής ή, εάν δεν έχει αποσταλεί βεβαίωση στον αναφέροντα, τους τρεις μήνες από τη λήξη του επταημέρου μετά την υποβολή της αναφοράς,
 - ζ) την παροχή σαφών και εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών για τις διαδικασίες υπό τις οποίες μπορούν οι αναφορές να υποβληθούν εξωτερικά σε αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 10 και, κατά περίπτωση, σε θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης.
2. Οι δίαυλοι που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) παρέχουν τη δυνατότητα υποβολής αναφοράς γραπτώς ή προφορικώς ή και με τους δύο τρόπους. Η προφορική αναφορά είναι δυνατό να γίνει μέσω τηλεφώνου ή άλλων συστημάτων φωνητικών μηνυμάτων, και κατόπιν αιτήσεως του αναφέροντος, μέσω προσωπικής συνάντησης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Άρθρο 10

Αναφορά μέσω εξωτερικών διαύλων αναφοράς

Με την επιφύλαξη του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο β), οι αναφέροντες αναφέρουν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις χρησιμοποίησης τους διαύλους και τις διαδικασίες των άρθρων 11 και 12, αφού έχουν πρώτα υποβάλει αναφορά μέσω του εσωτερικού διαύλου αναφοράς ή υποβάλλοντας αναφορά απευθείας μέσω εξωτερικών διαύλων αναφοράς.

Άρθρο 11

Υποχρέωση καθιέρωσης εξωτερικών διαύλων αναφοράς και παρακολούθησης αναφορών

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές που είναι αρμόδιες για την παραλαβή των αναφορών, την ενημέρωση και την παρακολούθηση αναφορών και τους παρέχουν τους κατάλληλους πόρους.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές:
 - α) συγκροτούν ανεξάρτητους και αυτόνομους εξωτερικούς διαύλους αναφοράς, για την παραλαβή και τη διαχείριση των πληροφοριών σχετικά με παραβιάσεις,
 - β) βεβαιώνει αμέσως, και σε κάθε περίπτωση εντός επταημέρου από την παραλαβή της αναφοράς, την εν λόγω παραλαβή, εκτός αν ζητηθεί ρητώς κάτι διαφορετικό από τον αναφέροντα ή αν η αρμόδια αρχή πιστεύει ευλόγως ότι η βεβαίωση αναφοράς θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την προστασία της ταυτότητας του αναφέροντος,
 - γ) παρακολουθούν επιμελώς τις αναφορές,
 - δ) παρέχουν ενημέρωση στον αναφέροντα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει τους τρεις ή τους έξι μήνες σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις,
 - ε) κοινοποιούν στον αναφέροντα το τελικό αποτέλεσμα ερευνών που κινήθηκαν από την αναφορά, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο,
 - στ) διαβιβάζουν εν ευθέτω χρόνω τις πληροφορίες της αναφοράς στα αρμόδια θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, κατά περίπτωση, για περαιτέρω διερεύνηση εφόσον προβλέπεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο.
3. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι αρμόδιες αρχές, αφού εξετάσουν δεόντως το θέμα, μπορούν να αποφασίσουν ότι μια αναφερόμενη παραβίαση είναι σαφώς ήσσονος σημασίας και δεν απαιτεί περαιτέρω παρακολούθηση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, πέραν της περάτωσης της διαδικασίας. Τούτο δεν θίγει άλλες υποχρεώσεις ή άλλες εφαρμοστέες διαδικασίες για την αντιμετώπιση της αναφερόμενης παραβίασης, ούτε την προστασία που παρέχει η παρούσα οδηγία έναντι της εσωτερικής ή εξωτερικής αναφοράς. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες αρχές κοινοποιούν την απόφασή τους και τους λόγους της στον αναφέροντα.
4. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να περατώσουν διαδικασίες σχετικά με επαναλαμβανόμενες αναφορές οι οποίες δεν περιλαμβάνουν σημαντικές νέες πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις σε σχέση με προηγούμενη αναφορά όσον αφορά την οποία οι σχετικές διαδικασίες έχουν περατωθεί, εκτός εάν νέες νομικές ή πραγματικές περιστάσεις δικαιολογούν διαφορετική παρακολούθηση. Στην περίπτωση αυτή, οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αναφέροντα σχετικά με την απόφασή τους και τους λόγους της.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, σε περίπτωση μεγάλης εισροής αναφορών, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να εξετάζουν κατά προτεραιότητα τις αναφορές σοβαρών παραβιάσεων ή παραβιάσεων ουσιωδών διατάξεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, με την επιφύλαξη του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην παράγραφο 2 στοιχείο δ).

▼B

6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε αρχή που λαμβάνει αναφορά, αλλά δεν είναι αρμόδια για την αντιμετώπιση της καταγγελλόμενης παραβίασης, διαβιβάζει την αναφορά στην αρμόδια αρχή, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και με ασφαλή τρόπο, και ότι ο καταγγέλλων ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση για τη διαβίβασή της.

*Άρθρο 12***Σχεδιασμός των εξωτερικών διαύλων αναφοράς**

1. Οι εξωτερικοί δίαυλοι αναφοράς θεωρούνται ανεξάρτητοι και αυτόνομοι, αν πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) σχεδιάζονται, θεσπίζονται και λειτουργούν κατά τρόπο που διασφαλίζει την πληρότητα, την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και εμποδίζει την πρόσβαση σε αυτές σε μη εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους της αρμόδιας αρχής,
- β) επιτρέπουν τη διατηρήσιμη αποθήκευση πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 18, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να διεξαχθούν περαιτέρω έρευνες.

2. Οι εξωτερικοί δίαυλοι αναφοράς παρέχουν τη δυνατότητα αναφοράς γραπτώς και προφορικώς. Οι προφορικές αναφορές είναι δυνατές μέσω τηλεφώνου ή άλλων συστημάτων φωνητικών μηνυμάτων, και κατόπιν αιτήσεως του αναφέροντος, μέσω προσωπικής συνάντησης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

3. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι, όταν μια αναφορά παραλαμβάνεται μέσω διαύλων διαφορετικών από τους διαύλους αναφοράς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ή από άλλα μέλη του προσωπικού από εκείνα που είναι υπεύθυνα για τον χειρισμό αναφορών, τα μέλη του προσωπικού που την παρέλαβαν δεν μπορούν να αποκαλύπτουν πληροφορίες που θα μπορούσαν να ταυτοποιήσουν τον αναφέροντα ή τον αναφερόμενο και ότι διαβιβάζουν αμέσως την αναφορά, χωρίς τροποποίηση, στα μέλη του προσωπικού που είναι υπεύθυνα για τον χειρισμό των αναφορών.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές ορίζουν μέλη προσωπικού υπεύθυνα για τον χειρισμό αναφορών, ιδίως δε για:

- α) παροχή πληροφοριών, σε κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, σχετικά με τις διαδικασίες για την υποβολή αναφοράς,
- β) παραλαβή και εφαρμογή μέτρων παρακολούθησης των αναφορών,
- γ) διατήρηση επαφής με τον αναφέροντα με σκοπό την παροχή ενημέρωσης και τη ζήτηση περαιτέρω πληροφοριών, εφόσον απαιτούνται.

5. Τα μέλη του προσωπικού που αναφέρονται στην παράγραφο 4 εκπαιδεύονται ειδικά για τον χειρισμό αναφορών.

*Άρθρο 13***Πληροφορίες για την παραλαβή αναφορών και την παρακολούθησή τους**

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν στους δικτυακούς τους τόπους σε χωριστό, εύκολα αναγνωρίσιμο και προσβάσιμο τμήμα, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τις προϋποθέσεις για προστασία δυνάμει της παρούσας οδηγίας,

▼B

- β) τα στοιχεία επικοινωνίας για τους εξωτερικούς διαύλους αναφοράς, όπως προβλέπονται στο άρθρο 12, ιδίως τις ηλεκτρονικές και ταχυδρομικές διευθύνσεις, καθώς και τους αριθμούς τηλεφώνου για τέτοιους διαύλους, δηλώνοντας αν καταγράφονται οι τηλεφωνικές συνομιλίες,
- γ) τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στις αναφορές παραβιάσεων, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητήσει από τον αναφέροντα να διευκρινίσει τις αναφερόμενες πληροφορίες ή να παράσχει συμπληρωματικές πληροφορίες, τη χρονική προθεσμία απάντησης στον αναφέροντα καθώς και το είδος και το περιεχόμενο της απάντησης,
- δ) το καθεστώς απορρήτου που ισχύει για τις αναφορές, και ιδίως τις πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 17 της παρούσας οδηγίας, τα άρθρα 5 και 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, το άρθρο 13 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, ανάλογα με την περίπτωση,
- ε) το είδος της παρακολούθησης που πρόκειται να εφαρμοστεί για τις αναφορές,
- στ) τα μέσα και της διαδικασίες προστασίας κατά των αντιποίνων και τη διαθεσιμότητα εμπιστευτικών συμβουλών για πρόσωπα που σκέφτονται να υποβάλουν αναφορά,
- ζ) δήλωση η οποία αναφέρει ρητώς τους όρους υπό τους οποίους τα πρόσωπα που υποβάλλουν αναφορά στην αρμόδια αρχή προστατεύονται από την ευθύνη λόγω παραβίασης του απορρήτου δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 2,
- η) στοιχεία επικοινωνίας του κέντρου πληροφοριών ή της ενιαίας ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 3 και κατά περίπτωση.

*Άρθρο 14***Επανεξέταση των διαδικασιών από τις αρμόδιες αρχές**

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές επανεξετάζουν τις διαδικασίες για την παραλαβή αναφορών και τα μέτρα παρακολούθησής τους, σε τακτική βάση και τουλάχιστον μία φορά ανά τριετία. Κατά την εξέταση των εν λόγω διαδικασιών, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία τους και την εμπειρία άλλων αρμόδιων αρχών και προσαρμόζουν τις διαδικασίες τους αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ*Άρθρο 15***Δημόσιες αποκάλυψεις**

1. Το πρόσωπο που προβαίνει σε δημόσια αποκάλυψη σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας δικαιούται προστασία δυνάμει της παρούσας οδηγίας, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) το πρόσωπο υπέβαλε πρώτα αναφορά εσωτερικά και εξωτερικά, ή κατευθείαν εξωτερικά σύμφωνα με τα κεφάλαια II και III, αλλά δεν αναλαμβάνεται καμία ενδεδειγμένη ενέργεια ως ανταπόκριση στην αναφορά εντός του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και στο άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχείο δ)· ή
- β) το πρόσωπο έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι:

▼B

- i) η παραβίαση μπορεί να συνιστά άμεσο ή έκδηλο κίνδυνος για το δημόσιο συμφέρον, όπως όταν υπάρχει κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή κίνδυνος μη αναστρέψιμης βλάβης ή
 - ii) σε περίπτωση εξωτερικής αναφοράς, υπάρχει κίνδυνος αντιποίνων ή υπάρχει μικρή προοπτική να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά η παραβίαση, λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπόθεσης, όπως όταν αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να συγκαλυφθούν ή να καταστραφούν ή όταν μία αρχή μπορεί να βρίσκεται σε αθέμιτη σύμπραξη με τον υπαίτιο της παραβίασης ή να είναι αναμειγμένη στην παραβίαση.
2. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ένα πρόσωπο αποκαλύπτει πληροφορίες απευθείας στον Τύπο σύμφωνα με ειδικές εθνικές διατάξεις που θεσπίζουν σύστημα προστασίας σχετικό με την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ*Άρθρο 16***Υποχρέωση εμπιστευτικότητας**

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του αναφέροντος δεν αποκαλύπτεται σε οποιονδήποτε άλλον πέρα από τα εξουσιοδοτημένα μέλη του προσωπικού που είναι αρμόδια να λαμβάνουν ή να παρακολουθούν τις αναφορές χωρίς τη ρητή συγκατάθεση του εν λόγω προσώπου. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη πληροφορία από την οποία μπορεί να συναχθεί, άμεσα ή έμμεσα, η ταυτότητα του αναφέροντος.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, η ταυτότητα του αναφέροντος, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να αποκαλύπτεται μόνον όταν είναι αναγκαία και αναλογική υποχρέωση που επιβάλλεται από το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο στο πλαίσιο ερευνών των εθνικών αρχών ή δικαστικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων με σκοπό τη διασφάλιση των δικαιωμάτων υπεράσπισης του αναφερομένου.
3. Οι αποκαλύψεις που γίνονται δυνάμει της παρέκκλισης που προβλέπεται στην παράγραφο 2 υπόκεινται σε κατάλληλες διασφαλίσεις σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ένωσης και τους εθνικούς κανόνες. Ειδικότερα, οι αναφέροντες ενημερώνονται προτού αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους, εκτός αν η ενημέρωση αυτή υπονομεύει τις έρευνες ή τις δικαστικές διαδικασίες. Κατά την ενημέρωση των αναφερόντων, η αρμόδια αρχή τους αποστέλλει γραπτή αιτιολόγηση στην οποία εξηγεί τους λόγους αποκάλυψης των συγκεκριμένων εμπιστευτικών στοιχείων.
4. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές που λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις, που συμπεριλαμβάνουν εμπορικά απόρρητα, να μην χρησιμοποιούν ούτε να αποκαλύπτουν τα εν λόγω εμπορικά απόρρητα για σκοπούς που υπερβαίνουν το αναγκαίο για την ορθή παρακολούθηση.

Άρθρο 17

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής ή της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και την οδηγία (ΕΕ) 2016/680. Κάθε ανταλλαγή ή διαβίβαση πληροφοριών από τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία εκδήλως δεν σχετίζονται με τον χειρισμό συγκεκριμένης αναφοράς δεν συλλέγονται ή, αν συλλεχθούν τυχαία, διαγράφονται χωρίς άσκοπη καθυστέρηση.

Άρθρο 18

Τήρηση αρχείων των αναφορών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημοσίου δικαίου και οι αρμόδιες αρχές τηρούν αρχεία για κάθε αναφορά που παραλαμβάνουν, σύμφωνα με τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας που προβλέπονται στο άρθρο 16. Οι αναφορές αποθηκεύονται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο και αναλογικό προκειμένου να τηρηθούν οι απαιτήσεις που επιβάλλονται από την παρούσα οδηγία ή άλλες απαιτήσεις που επιβάλλονται από το εθνικό ή το εθνικό δίκαιο.

2. Όταν για την υποβολή αναφοράς χρησιμοποιείται τηλεφωνική γραμμή ή άλλο σύστημα τηλεφωνικών μηνυμάτων με καταγραφή της συνομιλίας, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του αναφέροντος, οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα και οι αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα να τεκμηριώσουν την προφορική υποβολή αναφοράς με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) με καταγραφή της συνομιλίας σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή,
- β) με πλήρη και ακριβή μεταγραφή της συνομιλίας που συντάσσεται από τα μέλη του προσωπικού τα οποία είναι υπεύθυνα για τον χειρισμό της αναφοράς.

Οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημοσίου δικαίου και οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στον αναφέροντα τη δυνατότητα να επαληθεύσει, να διορθώσει και να συμφωνήσει με τη μεταγραφή της συνομιλίας, υπογράφοντάς την.

3. Όταν για την υποβολή αναφοράς χρησιμοποιείται τηλεφωνική γραμμή ή άλλο σύστημα τηλεφωνικών μηνυμάτων χωρίς καταγραφή της συνομιλίας, οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημοσίου δικαίου και οι αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα να τεκμηριώσουν την προφορική υποβολή αναφοράς με τη μορφή επακριβών πρακτικών της συνομιλίας που συντάσσονται από τα μέλη του προσωπικού που είναι υπεύθυνα για τον χειρισμό της αναφοράς. Οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημοσίου δικαίου και οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στον αναφέροντα τη δυνατότητα να επαληθεύσει, να διορθώσει και να συμφωνήσει με τα πρακτικά της συνομιλίας, υπογράφοντάς τα.

4. Όταν ένα πρόσωπο ζητήσει συνάντηση με τα μέλη του προσωπικού των νομικών οντοτήτων του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα ή των αρμόδιων αρχών για να υποβάλει αναφορά σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 και το άρθρο 12 παράγραφος 2, οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα και οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν, με την επιφύλαξη της συναίνεσης του αναφέροντος, ότι τηρούνται πλήρη και επακριβή πρακτικά της συνάντησης σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή.

▼B

Οι νομικές οντότητες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και οι αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα να τηρούν πρακτικά της συνάντησης με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:

- α) με καταγραφή της συνομιλίας σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή ή
- β) με ακριβή πρακτικά της συνάντησης που συντάσσονται από τα μέλη του προσωπικού τα οποία είναι υπεύθυνα για τον χειρισμό της αναφοράς.

Οι νομικές οντότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και οι αρμόδιες αρχές παρέχουν στον αναφέροντα τη δυνατότητα να επαληθεύσει, να διορθώσει και να συμφωνήσει με τα πρακτικά της συνάντησης, υπογράφοντάς τα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

*Άρθρο 19***Απαγόρευση αντιποίνων**

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να απαγορεύσουν αντίποινα οποιασδήποτε μορφής κατά προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 4, συμπεριλαμβανομένων των απειλών και αποπειρών αντεκδίκησης, μεταξύ άλλων, αντίποινα με την ακόλουθη μορφή:

- α) παύση, απόλυση ή ισοδύναμα μέτρα,
- β) υποβιβασμό ή στέρηση προαγωγής,
- γ) μεταβίβαση καθηκόντων, αλλαγή τόπου εργασίας, μείωση μισθού, μεταβολή του ωραρίου εργασίας,
- δ) στέρηση κατάρτισης,
- ε) αρνητική αξιολόγηση επιδόσεων ή αρνητική επαγγελματική σύσταση,
- στ) επιβολή ή εφαρμογή πειθαρχίας, επίπληξης ή άλλου πειθαρχικού μέτρου, περιλαμβανομένης χρηματικής ποινής,
- ζ) καταναγκασμό, εκφοβισμό, παρενόχληση ή περιθωριοποίηση,
- η) διάκριση, μειονέκτημα ή άδικη αντιμετώπιση,
- θ) μη μετατροπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης σε μόνιμη, ενώ ο εργαζόμενος είχε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα του προσφερθεί μόνιμη απασχόληση,
- ι) μη ανανέωση ή πρόωγη διακοπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης,
- ια) βλάβη, περιλαμβανομένης προσβολής της φήμης, ιδίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ή οικονομική ζημία, περιλαμβανομένης επιχειρηματικής ζημίας και απώλειας εισοδήματος,
- ιβ) καταχώριση σε μαύρη λίστα βάσει τομεακής ή κλαδικής επίσημης ή ανεπίσημης συμφωνίας, που μπορεί να συνεπάγεται ότι το πρόσωπο δεν πρόκειται να βρει θέση εργασίας στον τομέα ή στον κλάδο στο μέλλον,
- ιγ) πρόωγη διακοπή ή ακύρωση σύμβασης για εμπορεύματα ή υπηρεσίες,
- ιδ) ακύρωση άδειας ή έγκρισης,
- ιε) παραπομπή για ψυχιατρική ή ιατρική παρακολούθηση.

Άρθρο 20

Μέτρα στήριξης

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 έχουν πρόσβαση, κατά περίπτωση, σε μέτρα στήριξης, ιδίως τα ακόλουθα:

- α) εύκολη και δωρεάν για το κοινό πρόσβαση σε πλήρεις και ανεξάρτητες πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τις διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα για την προστασία έναντι αντιποίνων και τα δικαιώματα του ενδιαφερομένου προσώπου,
- β) αποτελεσματική συνδρομή από τις αρμόδιες αρχές ενώπιον οποιασδήποτε αρχής που εμπλέκεται στην προστασία τους έναντι αντιποίνων, μεταξύ άλλων, όταν προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο πιστοποίηση του γεγονότος ότι δικαιούνται προστασία δυνάμει της παρούσας οδηγίας και
- γ) δικαστική αρωγή σε ποινικές υποθέσεις και σε διασυνοριακές διαδικασίες σε αστικές υποθέσεις σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 και την οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, και, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, δικαστική αρωγή σε περαιτέρω διαδικασίες και νομικές συμβουλές ή άλλη δικαστική συνδρομή.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν μέτρα οικονομικής βοήθειας και στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής υποστήριξης, σε αναφέροντες στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών.

3. Τα μέτρα στήριξης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορεί να παρέχονται, κατά περίπτωση, από κέντρο πληροφοριών ή από ενιαία και σαφώς προσδιορισμένη ανεξάρτητη διοικητική αρχή.

Άρθρο 21

Μέτρα για την προστασία έναντι αντιποίνων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 προστατεύονται έναντι αντιποίνων. Στα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνονται ιδίως τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 8 του παρόντος άρθρου.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφοι 2 και 3, όταν τα πρόσωπα που αναφέρουν πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις ή προβαίνουν σε δημόσια αποκάλυψη σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, δεν θεωρείται ότι παραβιάζουν κανέναν περιορισμό όσον αφορά την αποκάλυψη πληροφοριών και δεν υπέχουν καμία απολύτως ευθύνη σε σχέση με την εν λόγω αναφορά ή δημόσια αποκάλυψη, εφόσον είχαν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι η αναφορά ή η δημόσια αποκάλυψη των εν λόγω πληροφοριών ήταν αναγκαία για να αποκαλυφθεί παραβίαση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

3. Οι αναφέροντες δεν υπέχουν ευθύνη σε σχέση με την απόκτηση των πληροφοριών ή την πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται ή αποκαλύπτονται δημόσια, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω απόκτηση ή πρόσβαση δεν συνιστά αυτοτελώς ποινικό αδίκημα. Στην περίπτωση που η απόκτηση ή η πρόσβαση συνιστά αυτοτελές ποινικό αδίκημα, η ποινική ευθύνη εξακολουθεί να διέπεται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 136 της 24.5.2008, σ. 3).

▼B

4. Κάθε άλλη πιθανή ευθύνη των αναφερόντων που προκύπτει από πράξεις ή παραλείψεις που δεν σχετίζονται με την αναφορά ή τη δημόσια αποκάλυψη ή που δεν είναι απαραίτητες για την αποκάλυψη παραβίασης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία εξακολουθεί να διέπεται από το εφαρμοστέο ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο.

5. Στο πλαίσιο διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρχής σχετικά με βλάβη την οποία υπέστη ο αναφέρων, και με την επιφύλαξη ότι ο αναφέρων αποδεικνύει ότι προέβη σε αναφορά ή σε δημόσια αποκάλυψη και υπέστη βλάβη, τεκμαίρεται ότι η βλάβη έγινε σε αντίποινα για την αναφορά ή τη δημόσια αποκάλυψη. Στις περιπτώσεις αυτές, εναπόκειται στο πρόσωπο που έλαβε το μέτρο που προκάλεσε τη βλάβη να αποδείξει ότι το εν λόγω μέτρο βασίστηκε σε δεόντως αιτιολογημένους λόγους.

6. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 έχουν πρόσβαση σε μέσα έννομης προστασίας έναντι των αντιποίνων, κατά περίπτωση, όπως, μεταξύ άλλων, προσωρινά μέτρα εν αναμονή της απόφασης της νομικής διαδικασίας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

7. Σε δικαστικές διαδικασίες, μεταξύ άλλων για συκοφαντική δυσφήμιση, προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, παραβίαση της υποχρέωσης τήρησης του απορρήτου, παραβίαση των κανόνων για την προστασία δεδομένων, αποκάλυψη εμπορικού απορρήτου, ή για αιτήσεις αποζημίωσης βάσει του ιδιωτικού, του δημόσιου ή του συλλογικού εργατικού δικαίου, τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 δεν υπέχουν καμία απολύτως ευθύνη απορρέουσα από αναφορές ή δημόσιες αποκάλυψεις σύμφωνα με την παρούσα οδηγία. Τα εν λόγω πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να επικαλεστούν αυτή την αναφορά ή δημόσια αποκάλυψη ώστε να ζητήσουν την απόρριψη της αγωγής, εφόσον είχαν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι η αναφορά ή η δημόσια αποκάλυψη ήταν αναγκαία για να αποκαλυφθεί παραβίαση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.

Όταν ένα πρόσωπο αναφέρει ή αποκαλύπτει δημόσια πληροφορίες σχετικά με παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, και οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν εμπορικά απόρρητα, και το εν λόγω πρόσωπο πληροί τους όρους της παρούσας οδηγίας, η εν λόγω αναφορά ή δημοσιοποίηση θεωρείται νόμιμη υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 παράγραφος 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/943.

8. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζονται τα ένδικα μέσα και η πλήρης αποζημίωση για τις ζημιές που υφίστανται τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 4 σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 22

Μέτρα για την προστασία των αναφερόμενων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, σύμφωνα με τον Χάρτη, ότι αναφερόμενοι απολαμβάνουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, καθώς και το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα υπεράσπισης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ακρόασης και του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελό τους.

2. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ότι η ταυτότητα των αναφερόμενων προστατεύεται καθ' όλη τη διάρκεια ερευνών που κινήθηκαν από την αναφορά ή τη δημόσια αποκάλυψη.

3. Οι κανόνες που ορίζονται στα άρθρα 12, 17 και 18 όσον αφορά την προστασία της ταυτότητας των αναφερόντων εφαρμόζονται επίσης για την προστασία της ταυτότητας των αναφερόμενων.

Άρθρο 23

Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις οι οποίες εφαρμόζονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που:

- α) παρεμποδίζουν ή αποπειρώνται να παρεμποδίσουν την υποβολή αναφοράς,
- β) προβαίνουν σε αντίποινα σε βάρος προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 4,
- γ) κινούν κακόβουλες διαδικασίες κατά προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 4,
- δ) παραβαίνουν την υποχρέωση τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα της ταυτότητας των αναφερόντων, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 16.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε βάρος προσώπων όταν αποδεικνύεται ότι προέβησαν εν γνώσει τους σε ψευδείς αναφορές ή ψευδείς δημόσιες αποκάλυψεις. Τα κράτη μέλη προβλέπουν επίσης μέτρα αποζημίωσης για τις ζημιές που προκαλούνται από τέτοιες αναφορές ή δημόσιες αποκάλυψεις σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 24

Απαγόρευση άρσης δικαιωμάτων και μέσων έννομης προστασίας

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα και τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία δεν μπορούν να αρθούν ή να περιοριστούν από συμφωνία, πολιτική, μορφή ή όρο απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης συμφωνίας διαιτησίας πριν από διαφορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 25

Ευνοϊκότερη μεταχείριση και ρήτρα μη υποβάθμισης

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να εισάγουν ή να διατηρούν διατάξεις που είναι ευνοϊκότερες για τα δικαιώματα των αναφερόντων σε σχέση με εκείνες που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία, με την επιφύλαξη του άρθρου 22 και του άρθρου 23 παράγραφος 2.

2. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει λόγο για μείωση του επιπέδου προστασίας το οποίο παρέχεται ήδη από τα κράτη μέλη στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 26

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και μεταβατική περίοδος

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία έως τις 17 Δεκεμβρίου 2021.

▼B

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όσον αφορά νομικές οντότητες του ιδιωτικού τομέα με 50 έως 249 εργαζομένους, τα κράτη μέλη έως τις 17 Δεκεμβρίου 2023 θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την υποχρέωση θέσπισης εσωτερικού διαύλου αναφοράς βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 3.

3. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις διατάξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, αυτές οι διατάξεις περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Άρθρο 27

Υποβολή εκθέσεων, αξιολόγηση και επανεξέταση

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες όσον αφορά την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Βάσει των παρεχόμενων πληροφοριών, η Επιτροπή, έως τις 17 Δεκεμβρίου 2023, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων που προβλέπονται από άλλες νομικές πράξεις της Ένωσης, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή, σε ετήσια βάση, τα ακόλουθα στατιστικά στοιχεία, κατά προτίμηση σε συγκεντρωτική μορφή, σχετικά με τις αναφορές που αναφέρονται στο κεφάλαιο III, εφόσον αυτά διατίθενται σε κεντρικό επίπεδο στο οικείο κράτος μέλος:

- α) τον αριθμό των αναφορών που παρέλαβαν οι αρμόδιες αρχές,
- β) τον αριθμό των ερευνών και των διαδικασιών που κινήθηκαν ως αποτέλεσμα των εν λόγω αναφορών και την έκβασή τους και
- γ) σε περίπτωση που διαπιστώθηκε ζημία, την εκτιμώμενη οικονομική ζημία και τα ποσά που ανακτήθηκαν κατόπιν ερευνών και διαδικασιών σε σχέση με τις καταγγελλόμενες παραβιάσεις.

3. Η Επιτροπή, έως τις 17 Δεκεμβρίου 2025, με βάση την έκθεσή της η οποία υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, και τα στατιστικά στοιχεία των κρατών μελών που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 2, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αξιολογώντας τον αντίκτυπο της εθνικής νομοθεσίας μεταφοράς της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίον έχει λειτουργήσει η παρούσα οδηγία και εξετάζει την ανάγκη για επιπρόσθετα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, τροποποιήσεων με σκοπό την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε περαιτέρω ενωσιακές πράξεις ή τομείς, ιδίως σχετικά με τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και σχετικά με τις συνθήκες εργασίας.

Επιπλέον της αξιολόγησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η έκθεση αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίον τα κράτη μέλη αξιοποίησαν υφιστάμενους μηχανισμούς συνεργασίας στο πλαίσιο των υποχρεώσεών τους για την παρακολούθηση αναφορών για παραβιάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και, γενικότερα, τον τρόπο συνεργασίας τους σε περιπτώσεις παραβιάσεων με διασυνοριακή διάσταση.

4. Οι εκθέσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 δημοσιοποιούνται από την Επιτροπή και είναι εύκολα προσβάσιμες.

▼B*Άρθρο 28***Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

*Άρθρο 29***Αποδέκτες**

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μέρος I

- A. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) – δημόσιες συμβάσεις:
1. Διαδικαστικοί κανόνες για δημόσιες συμβάσεις και την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης, για την ανάθεση συμβάσεων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και για την ανάθεση συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και για κάθε άλλη σύμβαση όπως ορίζεται στις εξής πράξεις:
 - i) οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1),
 - ii) οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65),
 - iii) οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243),
 - iv) οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).
 2. Διαδικασίες επανεξέτασης που ρυθμίζονται από:
 - i) την οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (ΕΕ L 76 της 23.3.1992, σ. 14),
 - ii) την οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 33).
- B. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) – χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορές και πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:
- Κανόνες για τη θέσπιση κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου και για την προστασία των καταναλωτών και των επενδυτών στους τομείς των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και των κεφαλαιαγορών, των τραπεζών, των πιστώσεων, των επενδύσεων, των ασφαλίσεων και των αντασφαλίσεων, των επαγγελματικών ή των ατομικών συνταξιοδοτικών προϊόντων, των χρεογράφων, των επενδυτικών ταμείων, των υπηρεσιών πληρωμών στην Ένωση και των δραστηριοτήτων που απαριθμούνται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338), όπως ορίζεται σε:
- i) την οδηγία 2009/110/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την ανάληψη, άσκηση και προληπτική εποπτεία της δραστηριότητας ιδρύματος ηλεκτρονικού χρήματος, την τροποποίηση των οδηγιών 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/46/ΕΚ (ΕΕ L 267 της 10.10.2009, σ. 7),

▼B

- ii) την οδηγία 2011/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/41/ΕΚ και 2009/65/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 (ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 1),
- iii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 236/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, για τις ανοικτές πωλήσεις και ορισμένες πτυχές των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικής αθέτησης (ΕΕ L 86 της 24.3.2012, σ. 1),
- iv) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 345/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013 σχετικά με τις ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 1),
- v) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 346/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τα ευρωπαϊκά ταμεία κοινωνικής επιχειρηματικότητας (ΕΕ L 115 της 25.4.2013, σ. 18),
- vi) την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ L 60 της 28.2.2014, σ. 34),
- vii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 77),
- viii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84),
- ix) την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35),
- x) την οδηγία 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς (ΕΕ L 142 της 30.4.2004, σ. 12),
- xi) την οδηγία 2007/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, σχετικά με την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων από μετόχους εισηγμένων εταιρειών (ΕΕ L 184 της 14.7.2007, σ. 17),
- xii) την οδηγία 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ (ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 38),
- xiii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1),
- xiv) τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 1),

▼B

- xv) την οδηγία 2009/138/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1),
- xvi) την οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190),
- xvii) την οδηγία 2002/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων επενδύσεων χρηματοπιστωτικού ομίλου ετερογενών δραστηριοτήτων και για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 73/239/ΕΟΚ, 79/267/ΕΟΚ, 92/49/ΕΟΚ, 92/96/ΕΟΚ, 93/6/ΕΟΚ και 93/22/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 98/78/ΕΚ και 2000/12/ΕΚ (ΕΕ L 35 της 11.2.2003, σ. 1),
- xviii) την οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 149),
- xix) την οδηγία 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, σχετικά με τα συστήματα αποζημίωσης των επενδυτών (ΕΕ L 84 της 26.3.1997, σ. 22),
- xx) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1),

▼M1

- xxi) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/1503 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών συμμετοχικής χρηματοδότησης για επιχειρήσεις και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/1129 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 347 της 20.10.2020, σ. 1).

▼B

- Γ. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iii) – ασφάλεια των προϊόντων και συμμόρφωση:
- 1. Απαιτήσεις ασφάλειας και συμμόρφωσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά της Ένωσης όπως ορίζονται και ρυθμίζονται από:
 - i) την οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4),
 - ii) την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης σε σχέση με τα μεταποιημένα προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων επισημάνσεως, εκτός από τα τρόφιμα, τις ζωοτροφές, τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση, τα ζώα φυτά και ζώα, τα προϊόντα ανθρώπινης προέλευσης και τα προϊόντα φυτών και ζώων που σχετίζονται άμεσα με τη μελλοντική αναπαραγωγή τους, όπως απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ L 169 της 25.6.2019, σ. 1),

▼B

- iii) την οδηγία 2007/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση πλαισίου για την έγκριση των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκουμένων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (οδηγία-πλαίσιο) (EE L 263 της 9.10.2007, σ. 1).
- 2. Κανόνες για την κυκλοφορία στην αγορά και χρήση ευαίσθητων και επικίνδυνων προϊόντων, όπως ορίζονται σε:
 - i) την οδηγία 2009/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (EE L 146 της 10.6.2009, σ. 1),
 - ii) την οδηγία 91/477/EOK του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (EE L 256 της 13.9.1991, σ. 51),
 - iii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 98/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών (EE L 39 της 9.2.2013, σ. 1).
- Δ. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv) – ασφάλεια των μεταφορών:
 - 1. Απαιτήσεις ασφάλειας στον τομέα των σιδηροδρόμων, όπως ρυθμίζονται από την οδηγία (ΕΕ) 2016/798 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων (αναδιατύπωση) (EE L 138 της 26.5.2016, σ. 102).
 - 2. Απαιτήσεις ασφάλειας στον τομέα της πολιτικής αεροπορίας, όπως ρυθμίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 996/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τη διερεύνηση και την πρόληψη ατυχημάτων και συμβάντων στην πολιτική αεροπορία και την κατάργηση της οδηγίας 94/56/EK (EE L 295 της 12.11.2010, σ. 35).
 - 3. Απαιτήσεις ασφάλειας στον τομέα των οδικών μεταφορών, όπως ρυθμίζονται από:
 - i) την οδηγία 2008/96/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών (EE L 319 της 29.11.2008, σ. 59),
 - ii) την οδηγία 2004/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας για τις σήραγγες του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου (EE L 167 της 30.4.2004, σ. 39),
 - iii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1071/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά τους όρους που πρέπει να πληρούνται για την άσκηση του επαγγέλματος του οδικού μεταφορέα και για την κατάργηση της οδηγίας 96/26/EK του Συμβουλίου (EE L 300 της 14.11.2009, σ. 51).
 - 4. Απαιτήσεις ασφάλειας στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, όπως ρυθμίζονται από:
 - i) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 391/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με κοινούς κανόνες και πρότυπα για τους οργανισμούς επιθεώρησης και ελέγχου πλοίων (EE L 131 της 28.5.2009, σ. 11),
 - ii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 392/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την ευθύνη των μεταφορέων που εκτελούν θαλάσσιες μεταφορές επιβατών, σε περίπτωση ατυχήματος (EE L 131 της 28.5.2009, σ. 24),
 - iii) την οδηγία 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τον εξοπλισμό πλοίων και για την κατάργηση της οδηγίας 96/98/EK του Συμβουλίου (EE L 257 της 28.8.2014, σ. 146),

▼B

- iv) την οδηγία 2009/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για τον καθορισμό των θεμελιωδών αρχών που διέπουν τη διερεύνηση των ατυχημάτων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/35/EK του Συμβουλίου και της οδηγίας 2002/59/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 114),
 - v) την οδηγία 2008/106/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών (ΕΕ L 323 της 3.12.2008, σ. 33),
 - vi) την οδηγία 98/41/EK του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1998, σχετικά με την καταγραφή των ατόμων που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγια προς ή από λιμένες των κρατών μελών της Κοινότητας (ΕΕ L 188 της 2.7.1998, σ. 35),
 - vii) την οδηγία 2001/96/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2001, σχετικά με τον καθορισμό εναρμονισμένων απαιτήσεων και διαδικασιών για την ασφαλή φόρτωση και εκφόρτωση των φορτηγών πλοίων μεταφοράς φορτίου χύδην (ΕΕ L 13 της 16.1.2002, σ. 9).
5. Απαιτήσεις ασφάλειας, όπως ρυθμίζονται από την οδηγία 2008/68/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με τις εσωτερικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων (ΕΕ L 260 της 30.9.2008, σ. 13).
- E. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο v) – προστασία του περιβάλλοντος:
- 1. Οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα κατά της προστασίας του περιβάλλοντος όπως ρυθμίζεται από την οδηγία 2008/99/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 28) ή οποιαδήποτε παράνομη συμπεριφορά η οποία παραβιάζει τη νομοθεσία που ορίζεται στα παραρτήματα της οδηγίας 2008/99/EK.
 - 2. Κανόνες για περιβάλλον και κλίμα, όπως ορίζονται σε:
 - i) την οδηγία 2003/87/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32),
 - ii) την οδηγία 2009/28/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/EK και 2003/30/EK (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16),
 - iii) την οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/EK και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/EK και 2006/32/EK (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 1),
 - iv) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/EK (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13),
 - v) την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82),

▼M3

- vi) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/573 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Φεβρουαρίου 2024 για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1937 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2014 (ΕΕ L, 2024/573, 20.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj>).

▼B

3. Κανόνες για τη βιώσιμη ανάπτυξη και διαχείριση των αποβλήτων, όπως ορίζονται σε:
 - i) την οδηγία 2008/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3),
 - ii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για την ανακύκλωση των πλοίων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και της οδηγίας 2009/16/EK (ΕΕ L 330 της 10.12.2013, σ. 1),
 - iii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 60).
4. Κανόνες για την ατμοσφαιρική και θαλάσσια ρύπανση και ηχορύπανση, όπως ορίζονται σε:
 - i) την οδηγία 1999/94/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1999, για τις πληροφορίες που πρέπει να τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών σχετικά με την οικονομία καυσίμου και τις εκπομπές CO₂ όσον αφορά την εμπορία νέων επιβατηγών αυτοκινήτων (ΕΕ L 12 της 18.1.2000, σ. 16),
 - ii) την οδηγία 2001/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών για ορισμένους ατμοσφαιρικούς ρύπους (ΕΕ L 309 της 27.11.2001, σ. 22),
 - iii) την οδηγία 2002/49/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, σχετικά με την αξιολόγηση και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου (ΕΕ L 189 της 18.7.2002, σ. 12),
 - iv) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 782/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2003, για την απαγόρευση οργανοκασσιτερικών ενώσεων σε πλοία (ΕΕ L 115 της 9.5.2003, σ. 1),
 - v) την οδηγία 2004/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56),
 - vi) την οδηγία 2005/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων για παραβάσεις (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 11),
 - vii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 166/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 33 της 4.2.2006, σ. 1),
 - viii) την οδηγία 2009/33/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση καθαρών και ενεργειακά αποδοτικών οχημάτων οδικών μεταφορών (ΕΕ L 120 της 15.5.2009, σ. 5),
 - ix) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 443/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Κοινότητας για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 1),
 - x) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 286 της 31.10.2009, σ. 1),

▼B

- xi) την οδηγία 2009/126/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη φάση II της ανάκτησης ατμών βενζίνης κατά τη διάρκεια του ανεφοδιασμού μηχανοκίνητων οχημάτων σε πρατήρια καυσίμων (EE L 285 της 31.10.2009, σ. 36),
 - xii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 510/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2011, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα όσον αφορά τις εκπομπές, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Ένωσης για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα (EE L 145 της 31.5.2011, σ. 1),
 - xiii) την οδηγία 2014/94/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την ανάπτυξη υποδομών εναλλακτικών καυσίμων (EE L 307 της 28.10.2014, σ. 1),
 - xiv) τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/757 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/EK (EE L 123 της 19.5.2015, σ. 55),
 - xv) την οδηγία (ΕΕ) 2015/2193 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τον περιορισμό των εκπομπών ορισμένων ρύπων στην ατμόσφαιρα από μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης (EE L 313 της 28.11.2015, σ. 1).
5. Κανόνες για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και του εδάφους, όπως ορίζονται σε:
- i) την οδηγία 2007/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας (EE L 288 της 6.11.2007, σ. 27),
 - ii) την οδηγία 2008/105/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων καθώς και σχετικά με την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE L 348 της 24.12.2008, σ. 84),
 - iii) την οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (EE L 26 της 28.1.2012, σ. 1).
6. Κανόνες σχετικά με την προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, όπως ορίζονται σε:
- i) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1936/2001 του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, περί ορισμένων μέτρων ελέγχου των δραστηριοτήτων αλιείας των άκρως μεταναστευτικών ειδών ιχθύων (EE L 263 της 3.10.2001, σ. 1),
 - ii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 812/2004 του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με παρεμπόδιση αλιεύματα κητοειδών κατά την αλιεία και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 88/98 (EE L 150 της 30.4.2004, σ. 12),
 - iii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1007/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, περί εμπορίου προϊόντων φώκιας (EE L 286 της 31.10.2009, σ. 36),
 - iv) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 734/2008 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, για την προστασία ευπαθών θαλάσσιων οικοσυστημάτων της ανοικτής θάλασσας από τις δυσμενείς συνέπειες της χρήσης αλιευτικών εργαλείων βυθού (EE L 201 της 30.7.2008, σ. 8),

▼B

- v) την οδηγία 2009/147/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (EE L 20 της 26.1.2010, σ. 7),
 - vi) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά (EE L 295 της 12.11.2010, σ. 23),
 - vii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών (EE L 317 της 4.11.2014, σ. 35).
7. Κανόνες για τα χημικά προϊόντα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/EK και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (EE L 396 της 30.12.2006, σ. 1).
8. Κανόνες σχετικά με τα βιολογικά προϊόντα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου (EE L 150 της 14.6.2018, σ. 1).
- ΣΤ. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο vi) – προστασία από την ακτινοβολία και πυρηνική ασφάλεια
- Κανόνες για την πυρηνική ασφάλεια, όπως ορίζονται σε:
- i) την οδηγία 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων (EE L 172 της 2.7.2009, σ. 18),
 - ii) την οδηγία 2013/51/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, περί θεσπίσεως απαιτήσεων προστασίας της υγείας του πληθυσμού από ραδιενεργές ουσίες που περιέχονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης (EE L 296 της 7.11.2013, σ. 12),
 - iii) την οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ (EE L 13 της 17.1.2014, σ. 1),
 - iv) την οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (EE L 199 της 2.8.2011, σ. 48),
 - v) την οδηγία 2006/117/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006, σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου (EE L 337 της 5.12.2006, σ. 21),
 - vi) τον κανονισμό (Ευρατόμ) 2016/52 του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2016, για τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων ραδιορύπανσης των τροφίμων και των ζωοτροφών κατόπιν πυρηνικού ατυχήματος ή άλλου έκτακτου ραδιολογικού συμβάντος και την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 3954/87 και των κανονισμών της Επιτροπής (Ευρατόμ) αριθ. 944/89 και (Ευρατόμ) αριθ. 770/90 (EE L 13 της 20.1.2016, σ. 2),

▼B

- vii) τον κανονισμό (Ευρατόμ) αριθ. 1493/93 του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 1993 για τις αποστολές ραδιενεργών ουσιών μεταξύ κρατών μελών (ΕΕ L 148 της 19.6.1993, σ. 1).
- Z. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο vii) – ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, υγεία και καλή μεταχείριση των ζώων:
1. Νομοθεσία της Ένωσης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που διέπεται από τις γενικές αρχές και απαιτήσεις όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).
 2. Υγεία των ζώων, όπως ρυθμίζεται από:
 - i) τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1),
 - ii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 1).
 3. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους) (ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1).
 4. Κανόνες και πρότυπα σχετικά με την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων, όπως ορίζονται σε:
 - i) την οδηγία 98/58/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, σχετικά με την προστασία των ζώων στα εκτροφεία (ΕΕ L 221 της 8.8.1998, σ. 23),
 - ii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2004, για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες και για την τροποποίηση των οδηγιών 64/432/ΕΟΚ και 93/119/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1255/97 (ΕΕ L 3 της 5.1.2005, σ. 1),
 - iii) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, για την προστασία των ζώων κατά τη θανάτωσή τους (ΕΕ L 303 της 18.11.2009, σ. 1),

▼B

- iv) την οδηγία 1999/22/EK, της 29ης Μαρτίου 1999, για τη διατήρηση άγριων ζώων στους ζωολογικούς κήπους (EE L 94 της 9.4.1999, σ. 24),
 - v) την οδηγία 2010/63/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2010, περί προστασίας των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς (EE L 276 της 20.10.2010, σ. 33).
- H. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο viii) – δημόσια υγεία:
1. Μέτρα για τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας για τα όργανα και τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης, όπως ρυθμίζονται από:
 - i) την οδηγία 2002/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινου αίματος και συστατικών του αίματος και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/EK (EE L 33 της 8.2.2003, σ. 30),
 - ii) την οδηγία 2004/23/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη δωρεά, την προμήθεια, τον έλεγχο, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων (EE L 102 της 7.4.2004, σ. 48),
 - iii) την οδηγία 2010/53/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας των ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση (EE L 207 της 6.8.2010, σ. 14).
 2. Μέτρα για τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας για τα φάρμακα και τα τεχνολογικά προϊόντα που προορίζονται για ιατρική χρήση, όπως ρυθμίζονται από:
 - i) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 141/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, για τα ορφανά φάρμακα (EE L 18 της 22.1.2000, σ. 1),
 - ii) την οδηγία 2001/83/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (EE L 311 της 28.11.2001, σ. 67),
 - iii) τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/6 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τα κτηνιατρικά φάρμακα και για την κατάργηση της οδηγίας 2001/82/EK (EE L 4 της 7.1.2019, σ. 43),
 - iv) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 726/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών χορήγησης άδειας και εποπτείας όσον αφορά τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EE L 136 της 30.4.2004, σ. 1),
 - v) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1901/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τα παιδιατρικά φάρμακα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1768/92, της οδηγίας 2001/20/EK, της οδηγίας 2001/83/EK και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 (EE L 378 της 27.12.2006, σ. 1),

▼B

- vi) τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1394/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τα φάρμακα προηγμένων θεραπειών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 (ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 121),
 - vii) τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 536/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων που προορίζονται για τον άνθρωπο και για την κατάργηση της οδηγίας 2001/20/ΕΚ (ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 1).
3. Δικαιώματα των ασθενών, όπως ρυθμίζονται από την οδηγία 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 45).
4. Κατασκευή, παρουσίαση και πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων, όπως ρυθμίζονται από την οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ (ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 1).
- Θ. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ix) – προστασία των καταναλωτών:
- Δικαιώματα των καταναλωτών και προστασία των καταναλωτών, όπως ρυθμίζονται από:
- i) την οδηγία 98/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές (ΕΕ L 80 της 18.3.1998, σ. 27),
 - ii) την οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 1),
 - iii) την οδηγία (ΕΕ) 2019/771 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις πωλήσεις αγαθών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, και την κατάργηση της οδηγίας 1999/44/ΕΚ (ΕΕ L 136 της 22.5.2019, σ. 28),
 - iv) την οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12),
 - v) την οδηγία 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση των οδηγιών 90/619/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ (ΕΕ L 271 της 9.10.2002, σ. 16),
 - vi) την οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149 της 11.6.2005, σ. 22),

▼B

- vii) την οδηγία 2008/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ΕΕ L 133 της 22.5.2008, σ. 66),
 - viii) την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64),
 - ix) την οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).
- I. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο x) – προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ασφάλεια συστημάτων δικτύου και πληροφοριών:
- i) οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37),
 - ii) κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1),
 - iii) οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση (ΕΕ L 194 της 19.7.2016, σ. 1),
 - iv) κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828 (Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές) (ΕΕ L 265 της 21.9.2022, σ. 1).

▼M2**▼B****Μέρος II**

Το άρθρο 3 παράγραφος 1 αναφέρεται στην παρακάτω νομοθεσία της Ένωσης:

A. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) – χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορές και πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

1. Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες:

- i) οδηγία 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 32),
- ii) οδηγία (ΕΕ) 2016/2341 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ) (ΕΕ L 354 της 23.12.2016, σ. 37),
- iii) οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 87),

▼B

- iv) κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 1),
 - v) οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338),
 - vi) οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349),
 - vii) κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012 (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 1),
 - viii) κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1286/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP) (ΕΕ L 352 της 9.12.2014, σ. 1),
 - ix) κανονισμός (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 1),
 - x) οδηγία (ΕΕ) 2016/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2016, σχετικά με τη διανομή ασφαλιστικών προϊόντων (ΕΕ L 26 της 2.2.2016, σ. 19),
 - xi) κανονισμός (ΕΕ) 2017/1129 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 2003/71/ΕΚ (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 12).
2. Πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:
- i) οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73),
 - ii) κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1781/2006 (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 1).
- B. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο iv) – ασφάλεια των μεταφορών:
- i) κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 376/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την αναφορά, ανάλυση και παρακολούθηση περιστατικών στην πολιτική αεροπορία, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 996/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 1321/2007 και (ΕΚ) αριθ. 1330/2007 (ΕΕ L 122 της 24.4.2014, σ. 18),

▼B

- ii) οδηγία 2013/54/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, σχετικά με ορισμένες υποχρεώσεις του κράτους σημαίας για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις και την εφαρμογή της σύμβασης Ναυτικής Εργασίας, 2006 (ΕΕ L 329 της 10.12.2013, σ. 1),
 - iii) οδηγία 2009/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα (ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 57).
- Γ. Άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ν) – προστασία του περιβάλλοντος:
- i) οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ (ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 66).